

دیوان

خواجہ شمس الدین محمد حافظ شیرازی

مباہتمام
www.ketab.ir
محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی

سرشناسه	:	حافظ، شمس‌الدین محمد، - ۷۹۲ق.
عنوان و نام پدیدآور	:	دیوان خواجه شمس‌الدین حافظ شیرازی/ باهتمام محمد قزوینی وقاسم غنی.
مشخصات نشر	:	شیراز: سیوند، ۱۳۸۹.
مشخصات ظاهری	:	۵۲۰ ص؛ ۱۷ x ۲۴ س. م.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۰۳۸-۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	شعر فارسی -- قرن ۸ق.
شناسه افزوده	:	قزوینی، محمد، ۱۲۵۶ - ۱۳۲۸.
شناسه افزوده	:	غنی، قاسم، ۱۲۷۲ - ۱۳۳۱.
رده بندی کنگره	:	ق ۱۳۸۹ ۵۴۲۴ PIR
رده بندی دیویی	:	۸۴۱/۳۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۲۲۲۹۲۹۵

www.ketab.ir

فالننامه کامل دیوان حافظ

نشر سیوند - با همکاری ارمغان هنر

به کوشش: احسان فرجام

طراح و صفحه آرا: محمد حسین نیک سرشت

قطع: وزیری

چاپ اول: زمستان ۱۳۸۹

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۰۳۸-۱-۹

چاپ: خاورمیانه

لیتوگرافی: رنگسار

شمارگان: ۳۰۰۰ جلد

مراکز پخش: شیراز خیابان رودکی، ساختمان رضا، ارمغان هنر

تلفن: ۰۷۱۱ - ۲۳۳۲۱۹۴ - ۲۳۴۹۲۲۹ - ۲۳۳۸۰۰۹

شیراز، چهار راه حافظیه، خیابان حافظ، رویروی باغ جهان نما،

انتشارات و کتابفروشی سیوند - تلفن: ۰۷۱۱ - ۲۲۸۲۳۷۸

شیراز، خیابان ملاصدرا، کتابفروشی جمالی

تلفن: ۰۷۱۱ - ۲۳۱۸۳۸۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سخن‌ناشر

خواجہ شمس الدین محمد حافظ شیرازی، یکاڑہ مروی کہ نام‌نیکش بر تارک ادبیات ایران و جهان می‌دخشد، در سال ۷۲۶ هجری در شهر شعر و ادب شیراز پا به عرصہ وجود گذاشت و در سال ۷۹۲ هجری زندگی سراسر شور و شرف و نشاط را در زندگی را بدو گذشت. بنوع شکست‌انگیز این نادرہی زمان چنان است کہ ادب‌شناسان بنوعیم در شناخت سراسر عظمت در اشعار او در مانده اند! راستی چه چیز حافظ را از دیگر غزلسرایان بزرگ تاریخ ادب متمایز می‌سازد؟ به طوطی‌سوار زردکافی چون کمال الدین اسماعیل اصفهانی (اخلاق المعانی)، سعدی شیرازی، خواجہ وحیدین طور او حدی مراد امی، سلمان ساوسی و... تاثیر زیادی پذیرفته است اما غزل حافظ رنگت بوی خاص خود را دارد و در جایگاهی مست از آرمای غزلسرایان قرار دارد. جایگاهی بس رفیع و غیر قابل‌حقایق. بی‌شکست راز این برتری را در اشعار آن فرزندی بی‌بستای ادب نباید و نمی‌توان در دوشی خاص خلاصہ کرد. اصفہادی کہ حافظ جامع آنها بود سر علو مقام و رفعت نام او باید دانست. سرفرازی علمی، اندیشہ‌مندی، فزونی حکمت، چیره‌دستی و سخنوری، عرفان، اخلاق، دمنگیت شماری، موسیقی کلمات، ظرفیت تاویل پذیری کلام، ظریف‌شیرینی بیان، مضمون‌گرایی و در نهایت زندگی حافظ مجموعه خصوصیات است کہ تمامی در وجود آن کوهر بی‌بست خلاصہ می‌شوند و از آن بی‌بست می‌سازد با ابعادی دگر نشدنی و خارق‌العادہ کہ به طوطی‌سوار، راز جادوآگاہی و مانده‌کاری اش بوده و خواهد بود.

سایه‌های درخت مبارک باد است
و آن که روی مراد از باد

استغفر که در این دنیا
که رفتی از جهان و دل

